



## OSKA KOORDINATSIOONIKOGU KOOSOLEK

11. jaanuar 2023 nr 30  
Tallinn, Kutsekoda ja Zoom

Algus kell 11.00, lõpp kell 13.00

Juhatas Renno Veinthal, Haridus- ja Teadusministeerium

Protokollis Liina Ruusa, Kutsekoda

**Osa võtsid:** Mario Lambing (Sille Kraami asendaja), Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM); Erki Lõhmuste, Rahandusministeerium; Mait Palts, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda; Jaan-Hendrik Toomel, Eesti Ametühingute Keskliit; Arto Aas, Eesti Töandjate Keskliit; Kristi Suur (Ulla Saare asendaja), Sotsiaalministeerium

**Zoomis osalesid:** Ülo Kaasik, Eesti Pank; Kati Päike (Veiko Kommusaare asendaja), Siseministeerium;

**Puudusid:** Riina Viiding, Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsioon TALO; Reelika Leetmaa, Eesti Töötukassa

**Kutsutud:** Külli All, Haridus- ja Teadusministeerium

**Kutsekojast:** Yngve Rosenblad, Tiia Randma, Katrin Pihl, Siim Krusell, Rain Leoma, Riina Tilk, Elin-Külliki Kruusmaa

### PÄEVAKORD

1. Sissejuhatus
2. OSKA Metsanduse ja puidutööstuse uuring
3. OSKA Põllumajanduse ja toiduainetööstuse uuring
4. OSKA üldprognos 2022-2031
5. OSKA temaatilise uuringu lähteülesande kinnitamine: madala erialase rakendumisega õppekavad kutseõppes ja selle põhjused
6. Järgmise koosolekute teemad ja toimumisajad

#### 1. Sissejuhatus

OSKA koordinatsioonikogu esimees Renno Veinthal avas koosoleku ja tutvustas päevakorda.

#### 2. OSKA Metsanduse ja puidutööstuse uuring – Riina Tilk ja Elin-Külliki Kruusamaa, Kutsekoda

Uuring tõi esile, et valdkonna võtmeväljakutseteks on pikaajalise tasakaalu leidmine kliima- ja majanduseesmärkide vahel ning geopoliitilisest ja majanduskeskkonna ebastabiilsusest tulenevate kriisidega toimetulek; puidu kõrgema väärimise vajadus ning sektori paindlikkus vajalikeks struktuurseteks muutusteks.

Puidukeemia kui suure arengupotentsiaaliga valdkonna jaoks on vajalik spetsiifiliste tööstuslike biokeemiaprotsesside tehnoloogia ja -inseneria teadmistega spetsialistide õppimisvõimaluste loomine nii kõrg- kui kutsehariduse tasemel.

Metsanduse tööjõuvajaduse pakkumises on puudujääk metsamasinate operaatorite osas. Puudub metsaväljaveo autojuhtide terviklik tasemeõppevõimalus. Puiduveoki juhtide puhul on ootus, et suur asendusvajadus on võimalik katta spetsiaalselt puiduveoki juhtide ettevalmistamiseks loodud kutseõppekavaga. Tervikliku tasemeõppevõimaluse loomine võiks suurendada tõenäosust, et valdkonda rakendub senisest enam uut tööjõudu. Seetõttu on tehtud ka ettepanek luua metsaveo autojuhtidele tasemeõppe võimalus.

Vaata täpsemalt lisast 1.



**Koordinatsioonikogu ettepanek:** metsaväljaveo autojuhtide asendusvajaduse katmise õppevorm (tasemeõpe või täiendusõpe) võiks jääda poliitikakujundajate otsustada. Uuringus sõnastada ettepanek viisil, mis võimaldab olukorda lahendada paindlikumalt. Õppevormi üle otsustamiseks on vajalikud mõlema õppevormi argumendid.

#### 2.1 Otsustati kiita heaks OSKA Metsanduse ja puidutööstuse uuring.

Hääletuse tulemused:

- poolt hääletas 9 liiget
- vastu ei hääletatud

#### 3. OSKA Põllumajanduse ja toiduainetööstuse uuring

Katrin Pihl ja Siim Krusell, Kutsekoda  
Võrreldes eelmise uuringuga pole hõiveprognoosi põhisõnum muutunud – prognoositakse 10% hõive langust järgmise 10 aasta jooksul.

Põllumajanduse põhikutsealadele on koolituspakkumine üle 400 lõpetaja, toiduainetööstuses on sama arv on 300. Kutsehariduses on täiskasvanud õppijate arv kasvanud. Pagari ja kondiitri ning aianduse ja maastikuehituse erialade lõpetajate arv ja oskused ei ole kooskõlas tööturu vajadustega.

- Enamik pagari ja kondiitri lõpetajaid leiab töö teistes valdkondades. Pagari ja kondiitri põhikutsealal töötab vaid 20% lõpetajatest. Koolilõpetajate huvi asuda suurematesse ettevõtetesse tööle on vähene. Suur osa üle 25-aastastest lõpetajatest ei plaani valdkonnas tööle asuda. Sellest tulenevalt tehti ettepanek vähendada pagari ja kondiitri erialade koolituskohti läbi õppevõimaluste koondamise, võttes arvesse koolituspakkumise ja tööjõuvajaduse tasakaalu.
- Aednike ja maastikuehitajate õpingutejärgne rakendumine on madal (10-15%), õppijaid on palju, kuid noori on vaid 15%. Lõpetajatest suur osa töötab teistel erialadel, sh avalikus sektoris, mis viitab, et olulise osa õppijate õpimotivatsiooniks on olnud ennekõike enesearendus. Suurematesse aiandusettevõtetesse lõpetajad tööle ei jõua. Uuringus tehti ettepanek vähendada aianduse ja maastikuehituse erialade riigieelarvelisi koolituskohti koondades õppevõimalusi, võttes arvesse koolituspakkumise ja tööjõuvajaduse tasakaalu, samal ajal jättes kutseõppeasutustele soovi korral võimaluse küsida täiskasvanud õppuritelt õppetasu.

Vaata täpsemalt lisast 1.

#### 3.2 Otsustati kiita heaks OSKA Põllumajanduse ja toiduainetööstuse uuring.

Hääletuse tulemused:

- poolt hääletas 9 liiget
- vastu ei hääletatud

#### 4. OSKA üldprognoos 2022-2031 – Yngve Rosenblad, Kutsekoda

Rahvaarv Eestis kasvab juba 8. aastat, kuid tulenevalt vaid rändest, murekoht on sündide arvu langus. Kriiside mõju tööturule on jäänud senise kogemuse põhjal lühiajaliseks.

Eesti töötajate haridustase on üsna kõrge. Euroopa Liidu keskmisega võrreldes on Eestis alg- või põhiharidusega hõivatute osatähtsus ligi kaks korda väiksem. Sellevõrra on suhteliselt rohkem kõrgema haridustasemega hõivatuid. Euroopa Liidus on veidi üle kolmandiku töötajatest kõrgharidusega, Eestis on selle haridustasemega töötajaid üle 40%.



Arvestades tööturuvajadust, peaks OSKA prognoosi kohaselt järgmise 10 aasta jooksul vähenema üldkeskharidusega hõivatute arv, kasvama aga kutse- ja kõrgharidusega hõivatute arv.

Tööjõuvajadust mõjutab hõive muutusest suuremal määral vanuse tõttu tööturult lahkuvate töötajate asendusvajadus. 53% uue tööjõu vajadusest moodustab vajadus kõrgharidusega töötajate järele, 32% uutest töötajatest peaks olema kutseharidusega. Tööturult lahkuvate töötajate asendusvajaduse tõttu moodustab 15% vajadus üldkeskharidusega või madalama haridusega töötajate järele. See on veidi madalam kui rühma praegune osatähtsus hõives, kuid soovitatavalt võiks erialase hariduseta inimeste arv tulevikus veelgi väheneda.

2021. aasta andmete põhjal on kasutatakse enim välistööjõudu ehituse, tööstuse, veonduse-laonduse, kaubanduse ja põllumajanduse ning metsanduse ametialadel. Silmatorkavalt palju on välistööjõudu lihttöölise seas.

Üldprognoosi fookusteemaks on: suurima haridusliku ebakõlaga ametialad.

Vaata täpsemalt lisast 1.

#### 4.1 Otsustati kiita heaks OSKA üldprognoos 2022-2031.

Hääletuse tulemused:

- poolt hääletas 9 liiget
- vastu ei hääletatud

### 5. OSKA temaatilise uuringu lähteülesande kinnitamine: madala erialase rakendumisega õppekavad kutseõppes ja selle põhjused

Uuringu eesmärk on välja selgitada, mil määral ja mis põhjustel on mitmetel erialadel kutseõppes ametialane rakendumine madal. Andmete ja eksperthinnangute alusel hinnatakse esmalt lõpetajate rakendumist erinevatelt kutsehariduse õppekavadelt ja antakse hinnang, kas vastuvõetute arv ja õppijate profiil konkreetsetelt õppekavadelt on vastavuses tööturu vajadustega. Analüüsi tulemused annavad sisendit valdkonnauuringutele ja OSKA andmemudelile ning sõltuvalt tulemustest võivad anda suuniseid hariduspoliitika kujundamiseks. Võimalik on teha ettepanekuid tööturu vajadustele vastavuse parandamiseks, ressursside optimaalsemaks kasutamiseks ja õppeformaadi vastavusse viimiseks õppija ning ühiskonna vajadustega. Vaatluse all on ainult kutsehariduse õppekavad, kuna kutsehariduses pole täna piiranguid korduvaks tasuta õppimiseks, erinevalt kõrgharidusest.

Koordinatsioonikogu arutas koolidepõhise ametialase rakendumise analüüsi vajalikkust. Oluline on uuringus välja tuua koolide erisus ning miks on rakendumine erinev. Koolidepõhise analüüsi tegemiseks on vaja Statistikaameti luba ja koolide nõusolekut. Mõistlik on selles protsessis aktiivselt kontaktis olla Haridus ja Teadusministeeriumiga, kes saab seisukohta kujundada.

Vaata täpsemalt lisast 1.

#### 5.1 Otsustati kiita heaks OSKA temaatilise uuringu lähteülesanne: madala erialase rakendumisega õppekavad kutseõppes ja selle põhjused.

Hääletuse tulemused:

- poolt hääletas 9 liiget
- vastu ei hääletatud

### 6. Kokkuvõte ja järgmise koosolekute teemad ja ajad



2023. aastal valmivad uuringud:

- Arvestusala ja ärinõustamine
- Logistika
- Transport
- Madala erialase rakendamisega erialad kutseõppes ja selle põhjused
- Tervishoid – seireuring, kitsaskohtade analüüs

**Järgmine (II) koosolek 22. märts kl 11-13**

III koosolek 23. august kl 11-13

IV koosolek 22. november kl 11-13

Lähtudes Kutseseaduse § 7<sup>1</sup> -st

#### **OTSUSTATI**

2.1 Otsustati kiita heaks OSKA Metsanduse ja puidutööstuse uuring.

3.1 Otsustati kiita heaks OSKA Põllumajanduse ja toiduainetööstuse uuring.

4.1 Otsustati kiita heaks OSKA üldproгноos 2022-2031.

5.1 Otsustati kiita heaks OSKA temaatilise uuringu lähteülesanne: madala erialase rakendamisega õppekavad kutseõppes ja selle põhjused.

Koosoleku juhataja  
Renno Veinthal

Protokollija  
Liina Ruusa